Gezinshereniging en Kerngezin

Het kerngezin bestaat volgens de Europese Gezinsherenigingsrichtlijn uit ouders en minderjarige (adoptie) kinderen. De richtlijn stelt dat voor het kerngezin geen additionele voorwaarden worden gesteld voor gezinshereniging. Voor alle andere familieleden gelden voorwaarden, zoals een ziektekostenvereiste, middelen vereiste, wachtperiode of inburgeringseis.

Het Nederlandse beleid wijkt af van deze richtlijn en maakt het ook voor jongvolwassenen, pleegkinderen en ongehuwde partners zonder kinderen mogelijk gezinshereniging aan te vragen, zonder voorwaarden.

Voor pleegkinderen en partners gaat het om beperkte aantallen, voor jongvolwassenen gaat het om een meer omvangrijke groep. De definitie van het kerngezin kan in lijn worden gebracht met het EU-kader. Dat vraagt een aanpassing van de nationale wetgeving (Vreemdelingenwet 2000 en het Vreemdelingenbesluit 2000).

NL beleid voor jongvolwassenen

Tot 2015 stelde het Nederlandse beleid voor alle biologische kinderen boven de 18 dezelfde voorwaarden voor gezinshereniging als de EU gezinsherenigingsrichtlijn. Alleen als jongvolwassenen konden aantonen dat er een zeer grote mate van afhankelijkheid was van de ouder(s) en zij niet zonder de referent als specifieke zorgverlener konden, werd een uitzondering gemaakt. In de praktijk kwam dit zelden tot nooit voor.

In 2015 werd, nav een zaak aan het EU hof over gezinshereniging, een toezegging gedaan aan de Kamer en aanvullend beleid voor de groep tot 25 jaar ingericht. Op 28 april 2022 heeft de Afdeling echter geoordeeld dat een leeftijd boven de 25 geen zelfstandige afwijzingsgrond is, maar enkel onderdeel van een integrale beoordeling mag zijn. Een werkbare uitvoering is voor de IND daarmee bijzonder complex geworden. De IND ontvangt bovendien forse signalen van misbruik, waarbij na binnenkomst van de jongvolwassene blijkt dat de afhankelijkheid met de ouders wél verbroken was, bijvoorbeeld vanwege het bestaan van eigen kinderen. Vervolgens vraagt deze jongvolwassene dan asiel aan en haalt zijn eigen gezin over naar Nederland. De middelen die de IND tot haar beschikking heeft om dit aan de voorkant tegen te gaan, zoals horen en screenen, zijn onvoldoende geschikt om dit tegen te gaan.

Dit alles pleit ervoor het beleid weer gelijk te trekken aan de EU richtlijn, waarbij de voorwaarden gelden voor gezinshereniging, tenzij jongvolwassenen een zeer grote afhankelijkheid hebben van de gezinshereniger vanwege hun gezondheid. Hier is geen wetswijziging voor nodig, enkel een wijziging van beleid. Daarnaast staat ook hier de mogelijkheid open om binnen het kader van artikel 8 EVRM een beroep op gezinshereniging te doen. Deze toetsing in het kader van 8 EVRM biedt de gelegenheid tot het maken van een belangenafweging.